

„Debaty oksfordzkie a kształcenie ogólne”

Na kształcenie umiejętności rzeczowej, konstruktywnej rozmowy, wymiany poglądów z poszanowaniem racji adwersarza, budowania wypowiedzi logicznej i spójnej, a ponadto wygłoszonej w sposób przekonujący słuchaczy, zwracają uwagę autorzy aktualnej Podstawy programowej kształcenia ogólnego. W zapisach dotyczących „Etapu IV” kształcenia z Języka polskiego czytamy m.in.:

Uczeń buduje wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności; stosuje w nich podstawowe zasady logiki i retoryki; ma świadomość własnej kompetencji językowej.

III. Tworzenie wypowiedzi

1. Mówienie i pisanie

Uczeń:

3) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę lub hipotezę, dobiera argumenty, porządkuje je, hierarchizuje, dokonuje ich selekcji pod względem użyteczności w wypowiedzi, podsumowuje, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).

4) publicznie wygłasza przygotowaną przez siebie wypowiedź dbając o dźwiękową wyrazistość przekazu (w tym także tempo mowy i donośność głosu).

5) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji, wystrzega się nieuczciwych zabiegów erystycznych.

2. Świadomość językowa

Uczeń:

1) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (na tym etapie rozwijanym i koncentrującym się wokół tematów: Polska, Europa, świat, współczesność i przeszłość, kultura, cywilizacja, polityka).

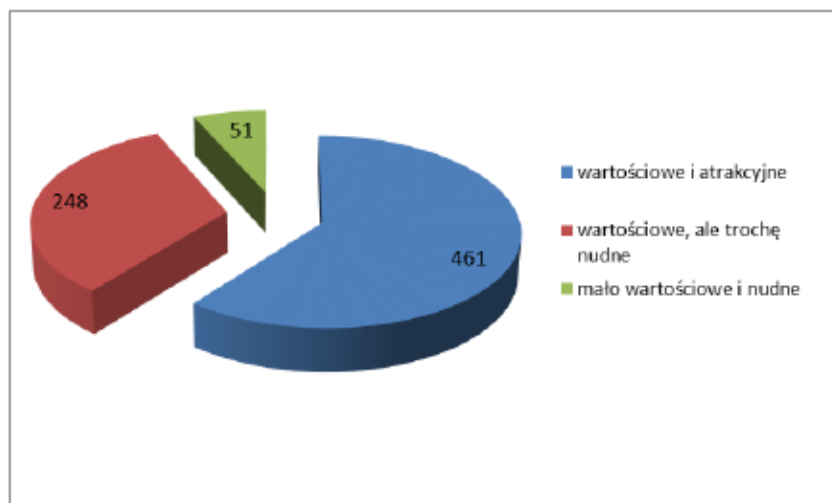
Debaty uczą krytycznego myślenia na temat najnowszej historii Polski. Inspirują do spojrzenia na wiele kwestii z różnych punktów widzenia oraz dodają odwagi do negowania utartych przeświadczeń. (...) Ta forma dyskusji ma kształcić poczucie odpowiedzialności za wypowiedziane słowa oraz uczyć szacunku do odmiennych poglądów. Debaty pomagają w zdobywaniu wiedzy. Uczą poszukiwania informacji i przedstawienia ich w formie logicznych argumentów.

Debaty pomagają w zdobywaniu wiedzy. Uczą poszukiwania informacji i przedstawiania ich w formie logicznych argumentów. Debatujący muszą przekazywać swoje myśli w sposób systematyczny, wyraźny i sugestywny. A to zdolność, która jest nieoszacowana w życiu zawodowym i osobistym. Podkreśla to Przemysław Radwan-Röhrenscher w swoim artykule zamieszczonym w *Przewodniku debatanckim Szkoły Liderów*:

Debata oksfordzka jest świetnym narzędziem edukacyjnym. Łączy ona w sobie elementy merytoryczne z budowaniem umiejętności uczestników z zakresu retoryki, umożliwia pracę zarówno nad formą, jak i treścią.

Debata oksfordzka jest ciekawym widowiskiem, ale przede wszystkim uczy, że różnica zdań i spór nie muszą być równoznaczne z kłótnią, a przekonywanie nie polega na przekrzykiwaniu lub pouczeniu.

Podczas kolejnych debat organizowanych przez Instytut Pamięci Narodowej w Katowicach przeprowadzono badania ankietowe, podczas których zapytano uczniów biorących w nich udział jako publiczność o to, jak oceniają przydatność debat oksfordzkich w uczeniu się historii. Ponad 60 proc. spośród 760 ankietowanych odpowiedziało, że jest to wartościowa i atrakcyjna forma. Niespełna 7 proc. uznało je za mało wartościowe i nudne.

Jak oceniasz przydatność debat oksfordzkich w uczeniu się historii?

Celnie wartość edukacyjną debaty oksfordzkiej scharakteryzował Bartłomiej Brach: *Debaty urzekły mnie tym, jak zmieniają ludzi. Niepewnym dodają wiary w siebie. Zamkniętych otwierają na ludzi. Zarozumiałym potrafią utrząść nosa. Debaty urzekły mnie także dlatego, że uczą wątpić – uodparniają na niepodważalne prawdy. Pokazują, że między bielą a czernią są setki odcieni szarości, a rzadko które rozwiązanie jest dobre dla wszystkich i nie przynosi wszystkim stronom zyski. To wyjątkowo ważna umiejętność w czasach złotych recept polityków oraz magicznych produktów.*

Debata to:

- * argumenty, a nie epitety
- * przekonywanie, a nie pouczanie i przekrzykiwanie
- * osobiste zaangażowanie połączone z dyscypliną
- * wszechstronnie kształcąca forma pracy z uczniami
- * doskonale przygotowanie do wystąpień publicznych
- * sprawdzian wysokiej kultury prowadzenia sporu
- * ćwiczenia w budowaniu spójnej i logicznej argumentacji
- * sprawdzian poczucia indywidualnej odpowiedzialności za wypowiedziane publicznie słowa, wygłoszone komentarze i postawę
- * umiejętność dostosowania się do przyjętych reguł publicznej debaty i perfekcyjnego ich stosowania

Pomysł ten z założenia ma wychodzić naprzeciw potrzebom młodzieży. To doskonała zabawa, wartościowa dydaktycznie i wychowawczo, ponadto pozwalająca na poszerzanie horyzontów wiedzy i myślowych.